

การเปรียบเทียบผลการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน
ของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาประชาคม

A Comparison of Teaching through Social Media and Community Media
Communication Arts students Enrolled Subjects Public Opinion

ดร.อรอนงค์ โฆษิตพิพัฒน์

อาจารย์ประจำ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

โทร. 083-611-9505; อีเมล: ornanongkt@yahoo.com

Ornanong Kositpipat, Ph.D.

Lecturer, Communication Arts Program, Phranakhon Rajabhat University

ทุนวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนวิชาประชาคมที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาประชาคมที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ เอกสารประกอบการสอนวิชาประชาคม รหัส 3033602 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยมีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 18 คน กลุ่มที่ 2 กำหนดให้เรียนโดยการใช้สื่อชุมชน จำนวน 14 คน (ตามความสมัครใจของผู้เรียน) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างด้วย Paired t-test และ Independent t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนทุกเรื่องซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อชุมชน ไม่มีความแตกต่างระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 3) ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อระหว่างสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 กลุ่ม

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สื่อชุมชน

Abstract

The purpose of this study were to 1) compare the achievement pretest. And after learning that public relation subject be taught through social media and community media. 2) compare the difference in achievement after learning that public relation subject be taught through social media and community media. 3) The study of student satisfaction with teaching through social media and community media. The research instruments were teaching materials in public relation subject coding 3033602, the achievement test and satisfaction questionnaire. The division among the students into two groups, one given to students through social media of 18 people the second given to classes by the media community of 14 people (on a voluntary basis of course). and the quality evaluation form. The data were analyzed by using percentage, mean and standard deviation. Compare with Paired t-test and Independent t-test.

The research findings were as follows: 1) The achievement test, there was a significant difference between the average of the students' who have been taught through social media and community media. at statistically significance .05. 2) After learning achievement between groups of students who have been taught through social media and community media is no difference of statistical significance .05 3) The students in overall were satisfied be taught through social media and community media at high level.

Keywords: The achievement, social media, community media

บทนำ

การพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นที่จะต้องสื่อการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะช่วยให้การสอนเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายที่สนับสนุนให้มี การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยสนับสนุนให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย และมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนทุกประเภท ทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง กมล เวียงสุวรรณ และ นิยม เวียงสุวรรณ (2540: 5) ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนจึงเข้ามามีบทบาทมากต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านการกระตุ้นความสนใจต่อสิ่งที่เรียนและเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม

นอกจากนั้นสื่อยังเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ กระบวนการหรือความคิดรวบยอดที่สลับซับซ้อน สร้างสภาพการณ์ที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

การสอนโดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษา จากสถิติของนักเรียนในท้องถิ่นของสหรัฐอเมริกา ที่อยู่ในกลุ่มของสภากรรมการโรงเรียนแห่งชาติ หรือ NSBA (National School Boards Association, 2553) โดยสำรวจนักเรียนที่มีอายุ 9-17 ปี ประเด็นการใช้งานของนักเรียน 96% แสดงตนในอินเทอร์เน็ต โดยใช้เทคโนโลยีเครือข่ายทางสังคม เช่น การแชต (Chating) การส่งข้อความ (Texting) เขียนบล็อก (Blogging) และเข้าเยี่ยมชมตามชุมชนออนไลน์ต่าง ๆ และนักเรียน 59% ของผู้ใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ มีการสนทนาในหัวข้อทางการศึกษาต่าง ๆ แบบออนไลน์ และมากกว่า 50% ได้สนทนาเกี่ยวกับงานที่ครู/โรงเรียนได้มอบหมายให้ทำ และในส่วนเครื่องมือเครือข่ายทางสังคมที่นิยมใช้กันในโรงเรียน คือ Skype, YouTube, WordPress, Twitter, Facebook, Blogs จากสถิตินี้ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของสื่อสังคมออนไลน์ที่จะนำมาปรับใช้ในรูปแบบการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาสาขานิติศาสตร์

การสอนโดยการใช้สื่อชุมชน เป็นการเชื่อมโยงการสื่อสารให้ผู้เรียนได้เข้าถึง มีส่วนร่วมและการเรียนรู้บุคคลภายในชุมชน เพื่อสำรวจความคิดเห็นของชุมชนรวมทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนได้เข้ามาส่วนร่วมในการสื่อสาร ผู้วิจัยเห็นความสำคัญการสอนผ่านสื่อชุมชนที่จะทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ๆ และเป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียน การพัฒนาการสอนผ่านสื่อระหว่างสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน ผู้วิจัยใช้ประกอบการสอนในรายวิชาประชาคมติ นักศึกษาสาขานิติศาสตร์ ระดับชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาการจัดการ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการเปรียบเทียบผลการสอนโดยผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาประชาคมติ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถเป็นผู้คิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ สามารถสร้างความรู้ และความเข้าใจใหม่ ๆ ด้วยตนเองสามารถเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ให้เข้ากับชีวิตจริงในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อชุมชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนวิชาประชาคมติที่ได้รับ การสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาประชาคมติที่ได้รับ การสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน
- 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยใช้รูปแบบการสำรวจผลที่ได้จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนวิชาประชาคมที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาประชาคมที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน และการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาประชาคม

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาประชาคม รหัส 3033602 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 32 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นการเลือกโดยคำนึงถึงความสนใจในการทดลองเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม (ตามความสมัครใจของผู้เรียน) กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียนโดยสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 18 คน และกลุ่มที่ 2 กำหนดให้เรียนโดยสื่อชุมชน จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นบทเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน ประกอบการสอนวิชาประชาคม รหัส 3033602 เรื่องการทำประชาคม มีเนื้อหาได้แก่ ความหมายประชาคม ความหมายสาธารณะ (Public) ความหมาย ความคิดเห็น (Opinion) องค์ประกอบทั่วไปที่สำคัญของประชาคมประกอบด้วย วิวัฒนาการของประชาคม หน้าที่ของประชาคม ขั้นตอนของประชาคม และรูปแบบของกระบวนการประชาคม โดยแบ่งห้องเรียนการใช้สื่อการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม Skype โดยกิจกรรมที่บรรจุไว้ในห้องเรียนออนไลน์จะถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ผ่านโดยตรงจากผู้สอนด้วยการสื่อสารผ่านกล้องจากคอมพิวเตอร์เป็นการเห็นหน้าและเสียงซึ่งกันและกันกับผู้เรียน และผู้เรียนสามารถเห็นหน้าและเสียงกับผู้เรียนด้วยกันไปพร้อมกับผู้สอน และการส่งเอกสารให้ผู้เรียนผ่านคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม skype ในจำนวน 18 คนผู้เรียนแต่ละคนเข้าไปดาวน์โหลดโปรแกรม skype จากอินเทอร์เน็ตเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ของตนเองโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 สัปดาห์ ห้องเรียนโดยการใช้สื่อการสอนผ่านสื่อชุมชน เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนชุมชนท้องถิ่นชุมชนบางเขน โดยกิจกรรมที่บรรจุไว้ในห้องเรียนชุมชนจะถ่ายทอดเนื้อหาความรู้โดยตรงจากผู้สอน และบุคคลในชุมชนท้องถิ่นชุมชนบางเขน ในจำนวน 14 คน โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 สัปดาห์ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อออนไลน์และสื่อชุมชน 1 ท่าน และด้านเนื้อหาสาระ 1 ท่าน และด้านภาษา 1 ท่าน โดยประเมินและตรวจสอบคุณภาพเครื่องต่าง ๆ แต่ละข้อกับวัตถุประสงค์การวิจัย และวัตถุประสงค์การเรียนรู้

การเก็บข้อมูล โดยมีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 18 คน กลุ่มที่ 2 กำหนดให้เรียนโดยการใช้สื่อชุมชน จำนวน 14 คน

1. แจงให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ทราบถึงการเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อชุมชน ทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรม 4 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ คิดเป็น 12 คาบเรียน รวม 12 ชั่วโมง โดยที่นักศึกษาจะต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามรายละเอียด ในแต่ละสัปดาห์

2. ปฐมนิเทศนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการจัดกลุ่ม พร้อมให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องการทำประชาติ จำนวน 30 ข้อ

3. กำหนดกลุ่มที่ 1 จำนวน 18 คน เรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ประเภทโปรแกรม Skype กลุ่มที่ 2 จำนวน 14 คน เรียนผ่านสื่อชุมชน โดยการเข้าถึงชุมชนชาวบ้านภายในท้องถิ่นชุมชนบางเขน โดยทั้งกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 จะถูกแยกออกจากกัน

4. ประเมินผลการเรียนจากแบบทดสอบทางการเรียนหลังเรียนที่จัดกิจกรรมเสร็จ ผ่านสื่อการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อชุมชน เป็นรายบุคคลในคำถามเลือกตอบข้อที่ถูกต้อง 30 ข้อ

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อชุมชน เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ระดับการประเมินคือ พึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล การค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบจับคู่ด้วยสถิติ Paired t-test และวิเคราะห์ค่า t-test แบบ t-test Independent

ผลการวิจัย

ผลการรายงานการวิจัย การเปรียบเทียบผลการสอนโดยผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชนของนักศึกษาศาขานิติศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาประชาติ มีผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนวิชาประชาติที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สูงกว่าก่อนเรียนซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 20.50 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 13.06 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนวิชาประชาติที่ได้รับการสอนผ่านสื่อชุมชนพบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อชุมชน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการ

สอนผ่านสื่อชุมชนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 21.00 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 15.36 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาประชาคมชาติที่ได้รับการสอนผ่านสื่อระหว่างสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ระหว่างกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อชุมชน ไม่มีความแตกต่างระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และการสอนผ่านสื่อชุมชนแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อชุมชน พบว่า ผลการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 3.94 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.16 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหัวข้อเนื้อหาการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ถูกถ่ายทอดอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.17 ระดับความพึงพอใจมาก และหัวข้อลักษณะสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้อยากเรียนในเรื่องยาก ๆ ที่มีค่าเฉลี่ย 4.11 ระดับความพึงพอใจมาก และหัวข้อความง่ายและความสะดวกในการใช้งาน การเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.06 ระดับความพึงพอใจมากเช่นกัน

ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อชุมชน พบว่า ผลการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านการใช้สื่อชุมชน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเนื้อหาการสอนผ่านสื่อชุมชน ถูกถ่ายทอดอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.36 ระดับความพึงพอใจมาก และด้านการสอนผ่านสื่อชุมชน เข้าถึงได้ง่ายและสะดวก ด้านมีความกระตือรือร้นในการติดตามบทเรียน ด้านสภาพการเรียนการสอนผ่านสื่อชุมชน ด้านการได้รับเนื้อหาความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนเป็นอย่างดี และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ด้านความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ผ่านสื่อชุมชนด้วยตนเอง และด้านความเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ลึกซึ้งและครอบคลุมมากขึ้น ค่าเฉลี่ย 4.29 ระดับความพึงพอใจมาก และด้านความรู้สึกสนุกสนานกับบทเรียน และทำให้เห็นว่าบทเรียนมีคุณค่า ด้านลักษณะสื่อชุมชนทำให้อยากเรียนในเรื่องยาก ๆ ด้านการเรียนผ่านสื่อชุมชนดีกว่าเรียนกับครูผู้สอนเพียงอย่างเดียว ด้านการทบทวนความรู้สื่อชุมชนสนับสนุนการเรียนรู้ตามระดับความสามารถ ด้านการสอนผ่านสื่อชุมชนทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในห้องเรียน และด้านการสอนผ่านสื่อชุมชนทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนในห้องเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.01 ระดับความพึงพอใจมาก

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่ม ผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และที่ได้รับการสอนผ่านสื่อชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

2. ผลเปรียบเทียบทางการเรียนหลังเรียนวิชาประชาคมติที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และที่ได้รับการสอนสื่อชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

3. ผลความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการสอนผ่านสื่อระหว่างสื่อสังคมออนไลน์และผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อชุมชน อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม

การอภิปรายผลประเด็นสำคัญต่าง ๆ มีดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนวิชาประชาคมติที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชนด้วยคะแนนรวมทดสอบก่อนเรียนและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของการเรียนที่ผ่านสื่อทั้งสองสื่อ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อชุมชน พบว่า มีคะแนนสอบเฉลี่ยหลังเรียนแตกต่างจากคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน แสดงว่าสื่อการสอนทั้งสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชนทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โอภาส เกาไศยภรณ์ (2548) ที่กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนการแสวงรู้บนเว็บ เรื่องการจัดพิพิธภัณฑสถานศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบท เรียนการแสวงรู้บนเว็บ เรื่องการจัดพิพิธภัณฑสถานศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงถึงบทเรียนนี้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าไปใช้ในกิจกรรมระหว่างบทเรียน และเมื่อนำผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาประชาคมติที่ได้รับการสอนผ่านสื่อระหว่างสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน พบว่าการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชนไม่มีความแตกต่างกัน คือผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยของทั้งสองสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชนอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรรณพร จันทรเรนทร์ (2550) ทำการวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนระหว่างบทเรียน e-Learning กับการเข้าฟังบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนระหว่างบทเรียน e-Learning กับการเข้าฟังการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้บทเรียน e-Learning มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.03 และกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการเข้าฟังบรรยายมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.27 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ส่วนงานวิจัยของ วรรณพร

จักรเรนทร์ (2550) นั้นมีลักษณะคล้ายกับงานวิจัยการพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งนี้เป็น การสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน จะเห็นได้ว่าสื่อที่เป็นลักษณะอิเล็กทรอนิกส์ทั้ง บทเรียน e-Learning หรือสื่อสังคมออนไลน์ ที่ลักษณะคล้ายกันคือเป็นสื่อ คอมพิวเตอร์เป็นตัวกลาง ส่วนการเข้าฟังบรรยายและการสอนผ่านสื่อชุมชน มีลักษณะคล้ายกันในรูปแบบการได้เข้าฟังบรรยายจากบุคคล เช่นเดียวกับการสอนผ่านสื่อชุมชนที่ผ่านโดยบุคคลเช่นกัน จึงมีลักษณะที่เหมือนกันคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งสองกลุ่มมีระดับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนใกล้เคียงกัน และเช่นเดียวกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ปลงสนธิ (2547) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียน e-Learning กับการเรียนในชั้นเรียนปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่แตกต่างกันและงานวิจัยของ สุชนา สังข์จรรุญ (2550) ได้ศึกษาผลของการเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกในการบันทึกผลการเรียนรู้ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกในการบันทึกการเรียนรู้แต่ละประเภท มีความคงทนในการเรียนไม่แตกต่างกัน และเมื่อได้เรียนบทเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกในการจดบันทึกการเรียนรู้ นักเรียนที่บันทึกการเรียนรู้ประเภทบันทึกการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่บันทึกการเรียนรู้ประเภทส่วนบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานของ Safran (2010) ซึ่งพบว่า สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่นักเรียนทุกคนรู้จัก เข้าใจ และเคยใช้บริการใดบริการหนึ่งของสื่อสังคมออนไลน์ โดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนแบบร่วมมือก่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้สูงสุดช่วยให้ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้ง่าย ลดปัญหานักเรียนไม่กล้าถามครูในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งสื่อสังคมออนไลน์ยังเป็นสื่อที่สะท้อนความรู้หรือผลการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ง่าย นักเรียนสามารถสะท้อนความคิดของตนเองลงในเครื่องมือเหล่านั้น และเกิดการสื่อสาร แสดงความคิดเห็น หรือให้คำแนะนำ โดยมีปฏิสัมพันธ์กันในระดับเครือข่ายได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาและในงานวิจัยที่มีความสอดคล้องของสื่อชุมชนนั้น เห็นได้จากงานของ อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร และ ญัฐวดี ใจแสงทรัพย์ (2557) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างเสริมทุนชุมชนผ่านการเรียนรู้จากการสร้างสื่อศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ผลการวิเคราะห์พบว่า 1) สภาพการเรียนรู้จะเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ โดยมีแหล่งเรียนรู้สำคัญคือ สถานศึกษา ปัจจัยการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ บุคลากร ที่มีความร่วมมือในชุมชนจากทุกภาคส่วน 2) การเรียนรู้การสร้างสื่อ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จะช่วยสร้างเสริมทุนชุมชนด้านทุนสังคมมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามช่วงการเรียนรู้ พบว่า ช่วงการเตรียมการสามารถสร้างเสริมทุนมนุษย์ ช่วงการดำเนินการสร้างเสริมทุนวัฒนธรรม และช่วงการประเมินผลและเผยแพร่สร้างเสริมทุนสถาบันครอบครัว และ 3) แนวทางในการสร้างเสริมทุนชุมชน

ทั้ง 5 ด้าน ควรมีการจัดกิจกรรมสำคัญ ดังนี้ ก) ทุนมนุษย์ ควรมีการจัดกิจกรรมที่ลงมือปฏิบัติจริง ข) ทุนสถาบันครอบครัว ควรจัดกิจกรรมที่เน้นการสร้าง สัมพันธภาพทำกิจกรรมร่วมกัน ค) ทุนวัฒนธรรม ควรจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมในการเรียนการสอนของโรงเรียน ง) ทุนกิจกรรม ชุมชนควรจัดเวทีสาธารณะเพื่อเป็นพื้นที่ในการแสวงหาเป้าหมายของชุมชนร่วมกัน และ จ) ทุนสังคมควรจัดให้มีลานวัฒนธรรมของชุมชนเพื่อสร้างพื้นที่การสร้างสื่อศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในการลดช่องว่างระหว่างวัย

โดยจะพบว่าการใช้สื่อชุมชนในการเป็นเครื่องช่วยการเรียนการสอน โดยเฉพาะสื่อบุคคล ที่มีคุณประโยชน์มากที่สุดในงานเครือข่าย รวมทั้งงานพัฒนาทุกประเภท สื่อบุคคลนั้นสามารถทำหน้าที่บางอย่างได้มากกว่าสื่ออื่น ๆ ด้วยเพราะคุณสมบัติที่เป็น “มนุษย์” เช่น การทำหน้าที่ปลอบขวัญให้กำลังใจ พุดให้คิด ดัดแปลงข่าวสารจากต้นตอให้ง่ายขึ้น เป็นต้น และเป็นสื่อการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการได้ปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงของชุมชน ถือเป็นกิจกรรมนอกห้องเรียนและกิจกรรมในชุมชนเช่นเดียวกับงานวิจัยการพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งนี้

2. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการสอนผ่านการใช้สื่อระหว่างสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม สอดคล้องกับความพึงพอใจการใช้สื่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยของ วิชัย นภาพงส์ และคณะ (2549) เรื่อง การพัฒนาบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง เทคโนโลยีกราฟิก ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องเทคโนโลยีทางกราฟิก ในวิชาเทคโนโลยีทางกราฟิกและสิ่งพิมพ์ ในการศึกษาทุกเรื่องมีประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ เรื่องความรู้เบื้องต้นของกราฟิกประสิทธิภาพร้อยละ 82.50/81.77 เรื่ององค์ประกอบของงานกราฟิก ประสิทธิภาพ 83.36/82.50 เรื่องหลักการออกแบบงานกราฟิก มีประสิทธิภาพ 84.08/82.08 เรื่องจิตวิทยาในการออกแบบงานกราฟิกประสิทธิภาพ 85.00 /82.43 และเรื่องกราฟิกเพื่อการศึกษา ประสิทธิภาพ 83.31/82.25 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนเท่ากับ 4.41 ซึ่งอยู่ในระดับมาก สรุปได้ว่า บทเรียนมีความเหมาะสมจะนำไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไปและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา ดงสงคราม และคณะ (2558) ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการเรียนการสอนสู่การบริการวิชาการชุมชนโดยใช้สถานการณ์ปัญหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบูรณาการเรียนการสอนสู่การบริการวิชาการชุมชนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่ามีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน คือ 1.1) นำเสนอเนื้อหาและปฏิบัติการสร้างสื่อ 1.2) กำหนดปัญหา “การสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้บริการชุมชน” 1.3) ศึกษาความต้องการชุมชน 1.4) ออกแบบองค์ประกอบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 1.5) ฝึกปฏิบัติการร่วมกับชุมชน และ 1.6) ปรับปรุงและนำเสนอผลการปฏิบัติ 2) การบูรณาการการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์สู่การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของนักศึกษา พบว่า นักศึกษานำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 5 เรื่อง 3)

ความพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสู่การบริการวิชาการชุมชนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

บรรณานุกรม

- กมล เวียงสุวรรณ และ นิยม เวียงสุวรรณ. (2540). แนวคิดการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และแนวทางในการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับสายงานด้านมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: คอมแพคท์พริ้นท์.
- กาญจนา ดงสงคราม และคณะ. (2558). การบูรณาการจัดการเรียนการสอนสู่การบริการวิชาการชุมชนโดยใช้สถานการณ์ปัญหา. วารสารการประชุมวิชาการระดับชาติการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมครั้งที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ในวันที่ 12-13 พฤษภาคม 2558
- ไพฑูรย์ ปลงสนธิ. (2547). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียน e-Learning กับการเรียนในชั้นเรียนปกติ เรื่อง ทฤษฎีเบื้องต้นของออปแอมป์ วิชาวงจรอิเล็กทรอนิกส์ 2 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2543. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วรรณพร จันทเรนทร์. (2550). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนระหว่างบทเรียน E-Learning กับการเข้าฟังบรรยาย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (ออนไลน์). ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2558, จาก <http://dcms.thailis.or.th/dcms>
- วิชัย นภาพงศ์. และคณะ. (2549). การพัฒนาบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง เทคโนโลยีทางกราฟิก (The Development of Web-based Instruction in Graphic Technology). ปีที่ 17 ฉบับที่ 1. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2558 จาก <http://educms.pn.psu.ac.th/edu/jn/viewarticle.php?id=62>
- สุขญา สังข์จรรย์. (2550). ผลของการเรียนบทเรียนบทเว็บโดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาโสตทัศนศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร และ ญัฐวดี ใจแสงทรัพย์. (2557). การสร้างเสริมทุนชุมชนผ่านการเรียนรู้จากการสร้างสื่อศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ทางการศึกษา. สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 /2557. (ออนไลน์). ค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2558, จาก <http://www.edu.chula.ac.th/ojed/home.asp>

โอกาส เกาไศยาภรณ์. (2548). การพัฒนาบทเรียนการแสวงรู้บนเว็บเรื่องการจัดพิพิธภัณฑ์ใน
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

Safran, C. (2010). **Social Media in Education**. Thesis for the Award of the Academic
Degree of a Doctor of Technology, Graz University of Technology.

National School Boards Association. (2553). สถิติเกี่ยวกับ Education 2.0 ในสหรัฐอเมริกา.
ค้นเมื่อ 8 มกราคม 2558. จาก: [http://www.columnfivemedia.com/socialcast-
infographic-education-2-0/](http://www.columnfivemedia.com/socialcast-infographic-education-2-0/)